

VREDESVISIOEN.

Han alle dingen kan men wennen, ook aan het oorlogsleven. De man, die in vroeger jaren zijn akker ploegde, zijn vee verzorgde, zijn oogsten binnenhaalde, zijn koren dorschte, hij staat nu reeds dertig maanden lang tegenover den vijand, en het is hem soms, of hij geen ander bedrijf meer kent. Dat hij een vreedzaam landman was, dat lijkt hem een afgesloten tijdperk in zijn leven, gelijk zijn schooljongensjaren een afgesloten tijdperk zijn, dat nooit terugkeert. Reeds zoo lang — hij weet nauwelijks hoe lang — is hij soldaat, woont hij in ondergrondse holen, tamelijk geriefelijk tot woning ingericht; gaat hij door verbindingsgangen naar de voorste loopgraaf, waar hij handgranaten werpt naar de linies, slechts enkele tientallen Meters verwijderd; staat hij op post, dikwijls in de duisternis van den nacht, te staren zoover zijn oogen het kunnen, of daar ook een overrompeling dreigt. Dat is zijn werk tegenwoordig. Krijgsmen is hij, anders niet. Vrouw en kind leven in zijn leven bijna niet meer mee; slechts bij hooge uitzondering wordt hem eens een verlof toegestaan. En hij mag nog van geluk spreken, dat zijn tegenwoordig beroep hem nog niet naar het lazaret en het hospitaal heeft gebracht.

Hij kan zich nauwelijks voorstellen, dat het anders is geweest, dat het ooit weer anders zal zijn. Hij hoort nog, dat er in de verte een bewegingskrijg is gevoerd, maar hier, ja hier wordt eens gevochten om een loopgraaf van eenige honderden Meters lengte, en daarmee is het uit; het front zit vast, onbewegelijk, en hij schijnt hier te zullen blijven tot in lengte van dagen, of — het legerbestuur zal misschien zijn dienst willen gebruiken op een ander terrein, waar het wel evenzoo zal zijn als hier.

Van vrede heeft hij ook gehoord; van een vredesaanbieding en een weigering om te onderhandelen; van een vraag door een bemiddelaar naar voorwaarden, och — wat kan het hem eigenlijk veel schelen, wat er over vrede gepraat wordt. Het dringt nauwelijks tot hem door. Oorlog is het, en hij weet niets anders meer dan oorlog; oorlog schijnt voor zijn bewustzijn de normale toestand te zijn geworden en vrede de abnormale, die ook wel eens geweest is in vroeger tijden.

En toch, een enkele maal overkomt hem iets vreemds. Des nachts, in de duisternis, als hij staat op eenzaam post, en het kanonvuur, waaraan hij zoo gewoon is geworden, dat hij 't nauwelijks meer hoort, voor een wijle zwijgt.

Dan is het hem, of hij een visioen ziet. Ginds in de verte op het vlakke veld, daar ziet hij een landman, die in den vroegen morgen reeds zijn paarden voor den ploeg heeft, en ze regelmatig voort doet stappen over den akker, zoodat de ploegschaar, met vaste hand geleid, een diepe vore trekt in den grond. Vroolijk treedt die landman, voort achter zijn paarden, en een lied zingt hij onder 't gaan: „Wij ploegen en wij eggen, wij zaaien op het land, maar wasdom en gedijen komt van des Hoogsten hand.” En onder zijn blijmoedig zingen staart hij een oogenblik naar het Oosten, waar de zon boven de kim rijst, en hij wuift haar tegen met blijden groet. 't Kan een gelukkige dag worden, een dag van opgewekten arbeid en goeden moed. Onze man in de loopgraven ziet werkelijk dat gezicht en eensklaps doet hij een ontdekking; die man achter den ploeg, dat is hij zelf.

Hij schrikt op en — het gezicht is verdwenen. Hij ziet niets meer dan de schemerachtige omtrekken van zijn naaste omgeving en hij spitst de ooren en scherpt de blikken, opdat toch niets hem ontga. Er kon eens een vijand in de nabijheid zijn. Doch het blijft stil.

En weer ziet hij. Daar gaat een landman naar huis. 't Is avond. Met vermoeide groote stappen gaat hij voort, en zijn paarden laten het hoofd hangen; zij verlangen naar den stal. Daar nadert hij zijn dorpie; den toren had hij den geheelen dag wel kunnen zien en hij wist wel, waar zijn huis lag, maar nu ziet hij weer het rieten dak en den schoorsteen met het ooeivaarsnest, en den boomgaard links, en de groote schuurdeuren, waarin hij in den zomer zijn oogst zal binnenrijden, en de kleine deur in die groote, en die kleine deur gaat open, en daar komen ze, zijn jongens en meisjes, vroolijk hem tegemoet, springend en dravend, en de kleinste komt achteraan, die kan zoo goed nog niet mee. En onze man op wacht ziet, hoe de landman dat kleinste kind op zijn schouder plaatst, en hoe een van de kleine jongens niet rust, voor hij op den rug van een der paarden zit. En kijk, komt daar niet de vrouw van den boer om den hoek van het huis, en staat ze daar niet met de handen in de zijden, het tooneeltje gade te slaan? Maar eensklaps ziet onze man: dat is zijn eigen vrouw, dat zijn zijn eigen kinderen, die thuis-komende landman is hij zelf.

Het gezicht is verdwenen; hij staat nog op wacht. Maar een snik werkt zich door zijn keel, en een ontroering gaat door zijn lichaam; de man met het geweer in den arm is geen krijgsman, hij is een mensch, een echtgenoot, een vader, een landman. Hij is soldaat, omdat hij moet.

Vredesvisioenen te midden van den oorlog. Zijn ze niet natuurlijk? Dat rustige, vreedzame leven van voorheen is toch niet vergeten, al is het in de ziel op den achtergrond gedrongen, en het komt nog wel voor den dag en plaatst zich zóó voor het oog des geestes, dat het oog des lichaams meent te zien. En het visioen zal ook nog wel werkelijkheid worden; daar komt nog wel vrede, over korter of langer tijd. Dan zullen de mannen terugkeeren naar eigen haard, en eigen arbeid weer opnemen, en het zal weer worden als voorheen. Neen, niet als voorheen, want velen zullen worden gemist, en onze man vraagt zich af met een huivering, of hij zelf er bij zal zijn.

Voor het oog van den geloovige rijst te midden van de duisternis des tijds een visioen van beter vrede, dan de wereld ooit nog heeft gekend. Geen vrede door recht, geen vrede door dwang, geen vrede door geweld, maar een vrede, gegeven door den Vrededorst. En met het geestesoog ziet hij, hoe de volken hun zwaarden slaan tot spaden en hun spiesen tot sikkelen; ziet hij, dat niemand den krijg meer leert, ook geen mannen, die met geweld den rustverstoorder tot vrede zullen dwingen; ziet hij, dat de wolf met het lam verkeert en de luipaard met den geitebok nederligt; ziet hij, dat alle volken zullen vragen naar den wortel van Isaï, die staan zal tot een banier der volken. Met het oog des geestes ziet hij, dat de vrede, waarnaar de wereld zes duizend jaren heeft gesnakt, werkelijk gekomen is, niet omdat de wereld den vrede heeft gevonden, maar omdat de Heere Jezus Christus de koninklijke heerschappij heeft aanvaard. „In Zijne dagen dauwt het vrede, in Zijne schaduw lofzingt de aard.”

Heerlijk visioen van vrede, gezien in de duisternis van den tijd. En een visioen, waarvan de verwerkelijking zeker is, omdat ze beloofd is door Hem, die niet liegen kan. Gods beloften falen niet.

En de geloovige zelf? Hij zal daarbij tegenwoordig zijn, hij zal daarvan getuige wezen. Met Christus is hij vernederd, met Christus zal hij verheerlijkt worden, met Christus zal hij heerschappij hebben! Want door het geloof is hij met Christus één.

A. L.

